

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 6. razred

Zaporka

--	--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i istraživačkim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori, odgovori napisani u zagradama i bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

U SVAKOME OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

☐ **1**

1. Koja je od navedenih tvrdnja o Republici Hrvatskoj točna?

- A) Hrvatski sabor je odluku o uspostavi samostalne i suverene Republike Hrvatske donio 26. lipnja 1991.
- B) Sve članice Europske unije priznale su Republiku Hrvatsku 15. siječnja 1992.
- C) Republika Hrvatska primljena je u organizaciju Ujedinjenih naroda 22. svibnja 1993.
- D) Republika Hrvatska postala je punopravna članica Europske unije 1. srpnja 2012.

☐ **1**

2. Koja je od navedenih tvrdnja o vlasti u Republici Hrvatskoj točna?

- A) Najviši je sud u Republici Hrvatskoj koji osigurava ravnopravnost građana i jedinstvenu primjenu zakona Ustavni sud.
- B) Izvršnu vlast u Republici Hrvatskoj imaju predsjednik države i Hrvatski sabor.
- C) Vlada Republike Hrvatske predlaže zakone Hrvatskomu saboru i raspisuje izbore za Hrvatski sabor.
- D) Hrvatski je sabor predstavničko tijelo građana kojemu odgovara Vlada Republike Hrvatske.

☐ **1**

3. Koja je od navedenih regija u Republici Hrvatskoj posebno poznata po uzgoju krumpira?

- A) Kordun
- B) Međimurje
- C) Moslavina
- D) Srijem

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U TEKSTU SU TRI POGREŠNE RIJEČI. PRONADI U TEKSTU POGREŠNE RIJEČI /POJMOVE, ISPIŠI IH U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠI TOČNE RIJEČI/POJMOVE.

☐ **3**

4. Pozorno pročitaj tekst o tlima Hrvatske.

Na prostoru naše domovine Hrvatske postoje različite vrste tala. U Panonskoj Hrvatskoj, na području umjereno toplo vlažne klime s vrućim ljetima, neposredno uz rijeke razvila su se aluvijalna tla. Močvarna crnica posebno je raširena na poplavnim ravnicama uz rijeke Savu i Dravu koje su pretvorene u poljoprivredna područja koja su nekoć bila prekrivena šumom hrasta medunca. Na pobrđima Panonske Hrvatske raširene su šume graba i bukve. Poljoprivredno je najvažnije tlo Panonske Hrvatske crnica koja se razvila na laporima.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

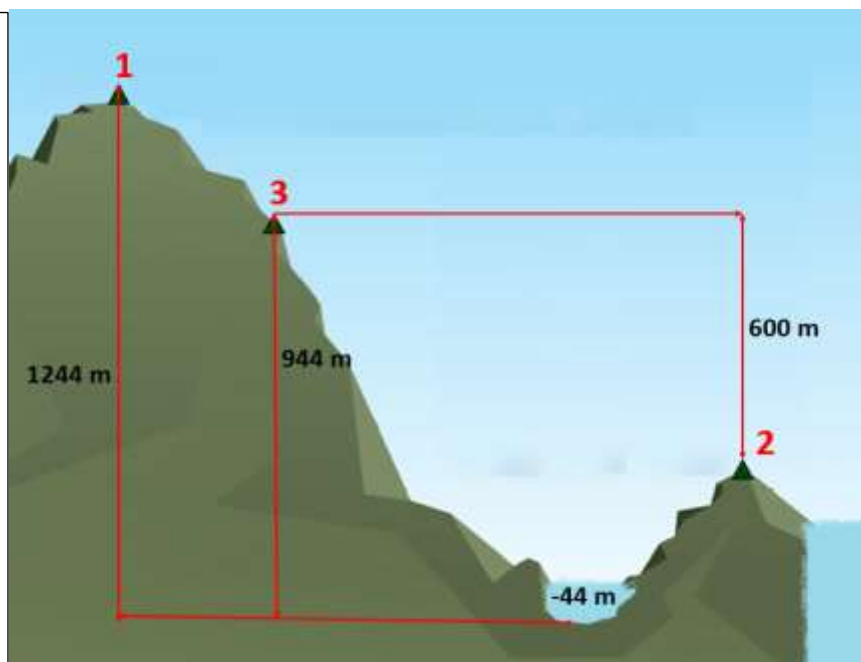
SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRILOGA.

1

5. Koliko iznosi temperatura zraka pri normalnim atmosferskim uvjetima na vrhu označenom brojem 2 ako je na vrhu označenim brojem 1 temperatura $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$?

Temperatura zraka iznosi

_____.

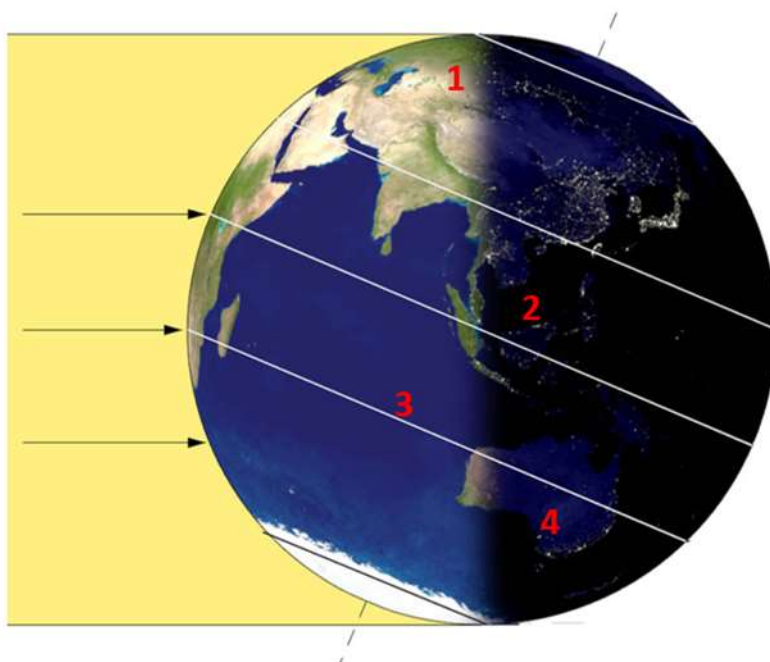

Prostor za računanje:

2

6. Među mjestima označenima brojkama noć će najdulje trajati na mjestu označenome brojem _____, a godišnje je doba koje upravo počinje na području označenom brojem 4

_____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOG TEKSTA.

2 „Države stranke priznaju djetetu pravo na odmor i slobodno vrijeme, na igru i razonodu primjerenu njegovoj dobi, kao i na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu i umjetnostima. Države stranke poštivat će i promicati pravo djeteta na puno sudjelovanje u kulturnom i umjetničkom životu te će poticati ostvarenje primjerenih i jednakih uvjeta za provođenje kulturnih, umjetničkih, rekreativnih i slobodnih djelatnosti.”

7. Puni je naziv dokumenta na koji se odnosi priloženi tekst

_____ ,
a donijelo ga je tijelo Ujedinjenih naroda čiji je puni naziv _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

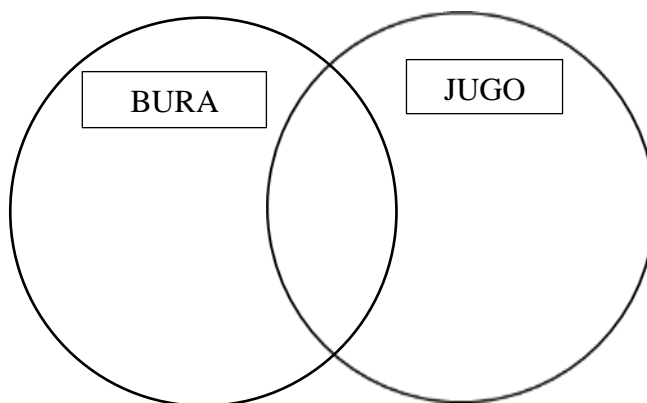
3 8. Poveži pojmove s odgovarajućim opisima.

_____ deagrarizacija	A) napuštanje sela kao mjesta stanovanja
_____ demografska tranzicija	B) sustav mjera i djelovanja kojima se želi utjecati na kretanje stanovništva
_____ deruralizacija	C) napuštanje poljoprivrede kao glavne djelatnosti
	D) prijelaz s visoke stope rodности i smrtnosti na nisku stopu rodности i smrtnosti
	E) smanjenje broja stanovnika nekoga prostora

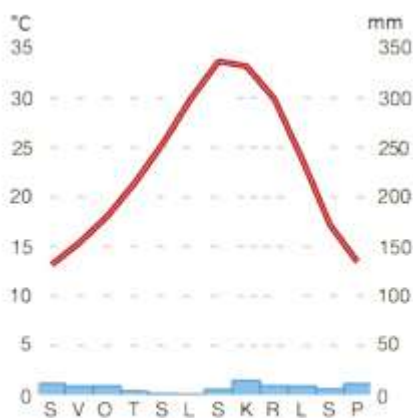
U SLJEDEĆEMU ZADATKU RAZVRSTAJ POJMOVE UPISIVANJEM SLOVA U ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA I NJIHOV POVEZANI DIO. U SVAKI DIO MORAJU BITI UPISANA PO DVA SLOVA.

3 9. Razvrstaj pripadajuća obilježja navedenim vjetrovima.

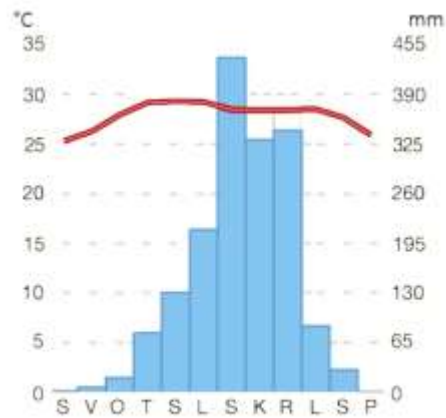
- A – topao vjetar
B – puše s kopna prema moru
C – utječe na plovību morem
D – puše tijekom cijele godine
E – izaziva stvaranje najvećih valova u Jadranskome moru
F – puše na mahove

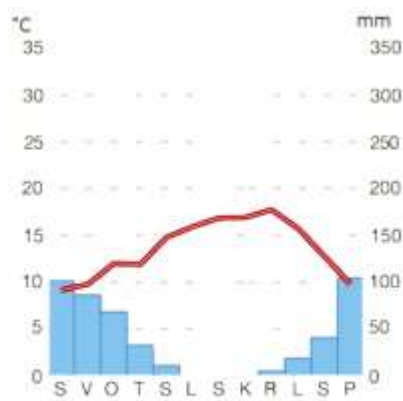
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH KLIMATSKIH DIJAGRAMA, KARTE I FOTOGRAFIJE.

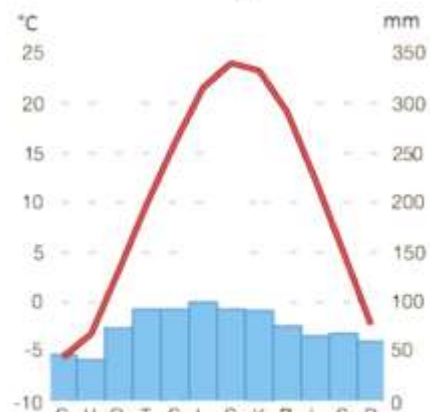
A

B

C

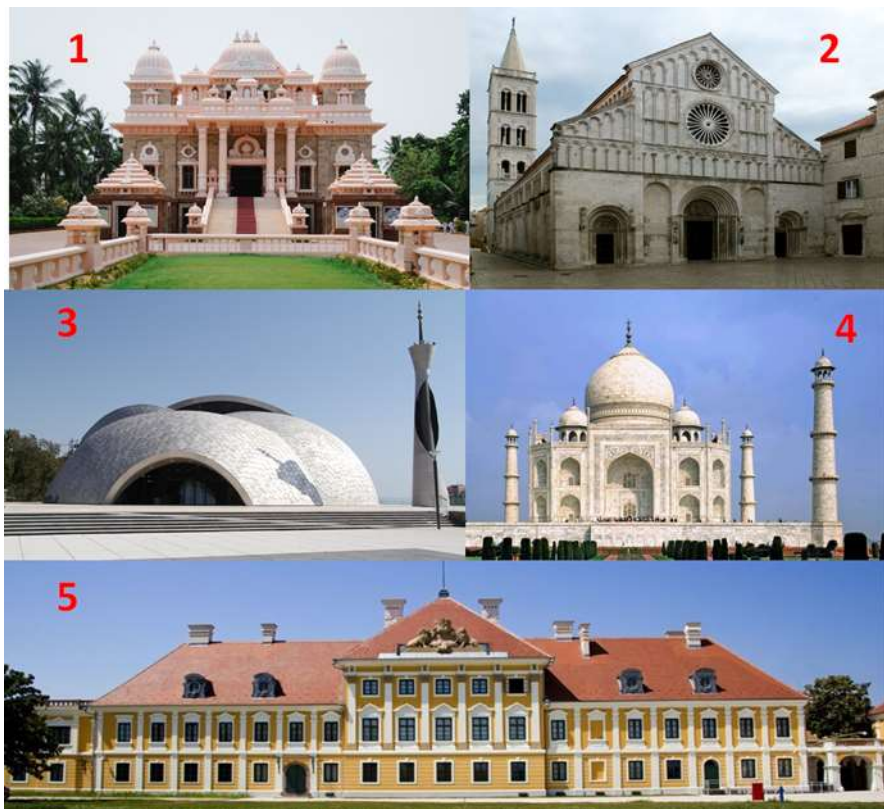

D

2

10. Puni je naziv klimatskoga razreda koji je utjecao na razvoj biljnoga pokrova prikazanoga na fotografiji _____, a na karti Azije označen je brojem _____, dok je klimatski dijagram koji odgovara tomu klimatskom razredu označen slovom _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISOM PRIPADAJUĆEGA SLOVA I BROJA NA SVAKU CRTU ISPRED KULTURNO-CIVILIZACIJSKOGA KRUGA. DVA SE BROJA I SLOVA NE MOGU POVEZATI.

- A) Česi
- B) Francuzi
- C) Talijani
- D) Rusi
- E) Srbi

3
---

11. Poveži kulturno-civilizacijske krugove koji su utjecali na prostor Hrvatske s obilježjima i narodom.

- _____ sredozemni kulturno-civilizacijski krug
- _____ srednjoeuropski kulturno-civilizacijski krug
- _____ jugoistočnoeuropski kulturno-civilizacijski krug

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

1

2

3

4

12. Kojim je brojem označen uređaj koji mjeri vrijednosti klimatskoga elementa koja se izražava u metrima u sekundi?

A) brojem 1

B) brojem 2

C) brojem 3

D) brojem 4

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

1

2

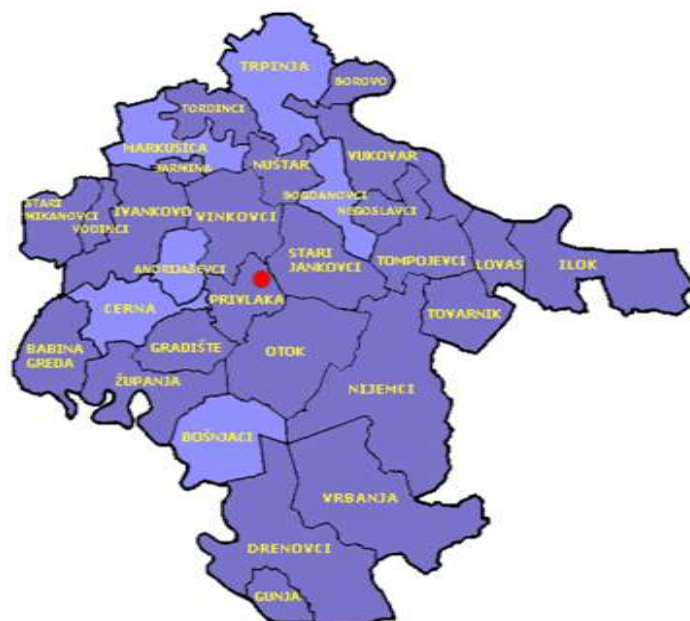
2

13. Ime je grada prikazanoga na fotografiji označenoj brojem 1 _____. Grad prikazan na fotografiji 1 prema utjecaju kulturno-civilizacijskih krugova u Hrvatskoj pripada tipu gradova čiji je naziv _____.

Ime je grada prikazanoga na fotografiji označenoj brojem 2 _____.

Grad prikazan na fotografiji 2 prema utjecaju kulturno-civilizacijskih krugova u Hrvatskoj pripada tipu gradova čiji je naziv _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I KARTE.

1 14. S obzirom na izgled na fotografiji je prikazan tip naselja koje nazivamo _____ naselje.

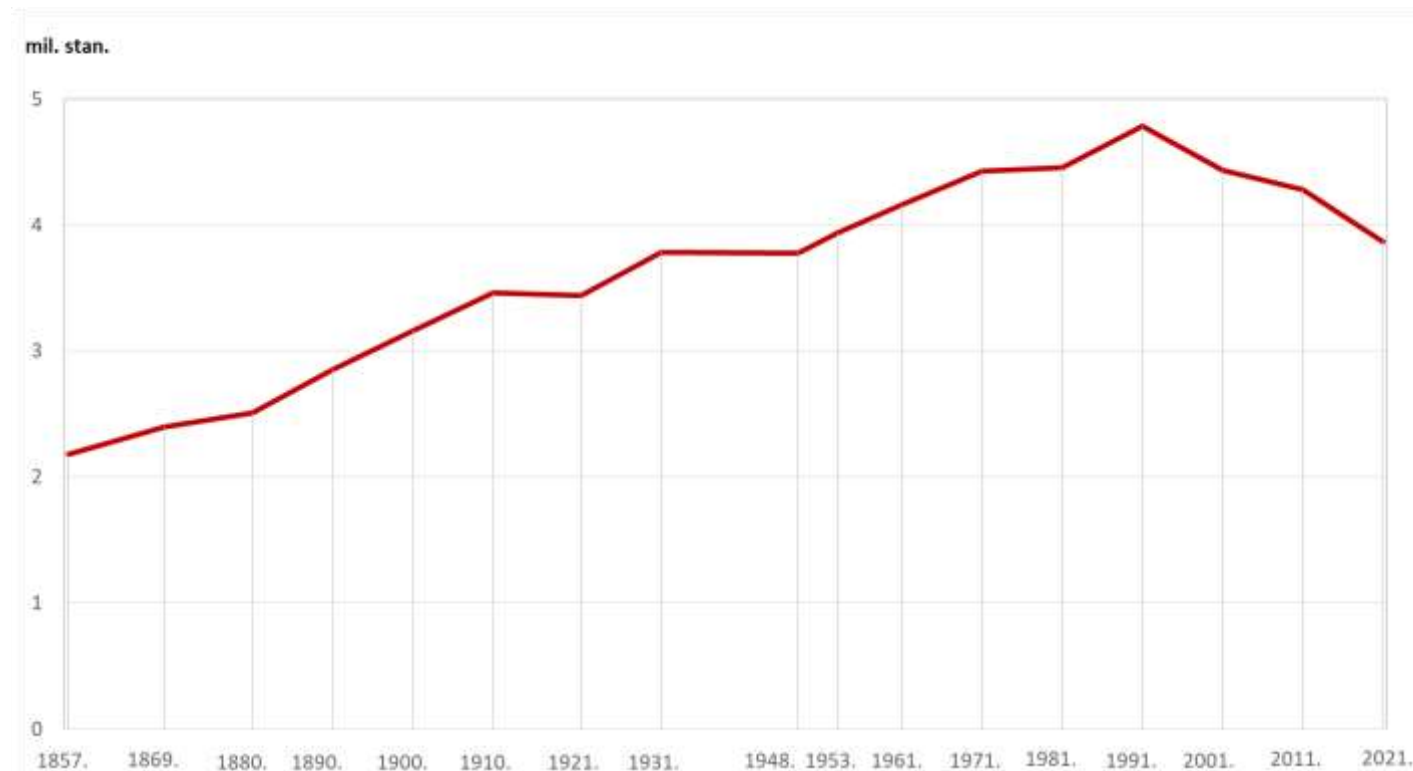
2 15. Smještaj seoskoga naselja prikazanoga na fotografiji na tematskoj karti označen je crvenom točkom. Ime je regionalnoga središta kojemu je bliže prikazano naselje _____ i dio je makroregije čije je ime _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2 16. Koje od navedenih djelatnosti pripadaju kvartarnom sektoru djelatnosti?

- A) bankarstvo   B) kultura   C) promet   D) ugostiteljstvo   E) znanost

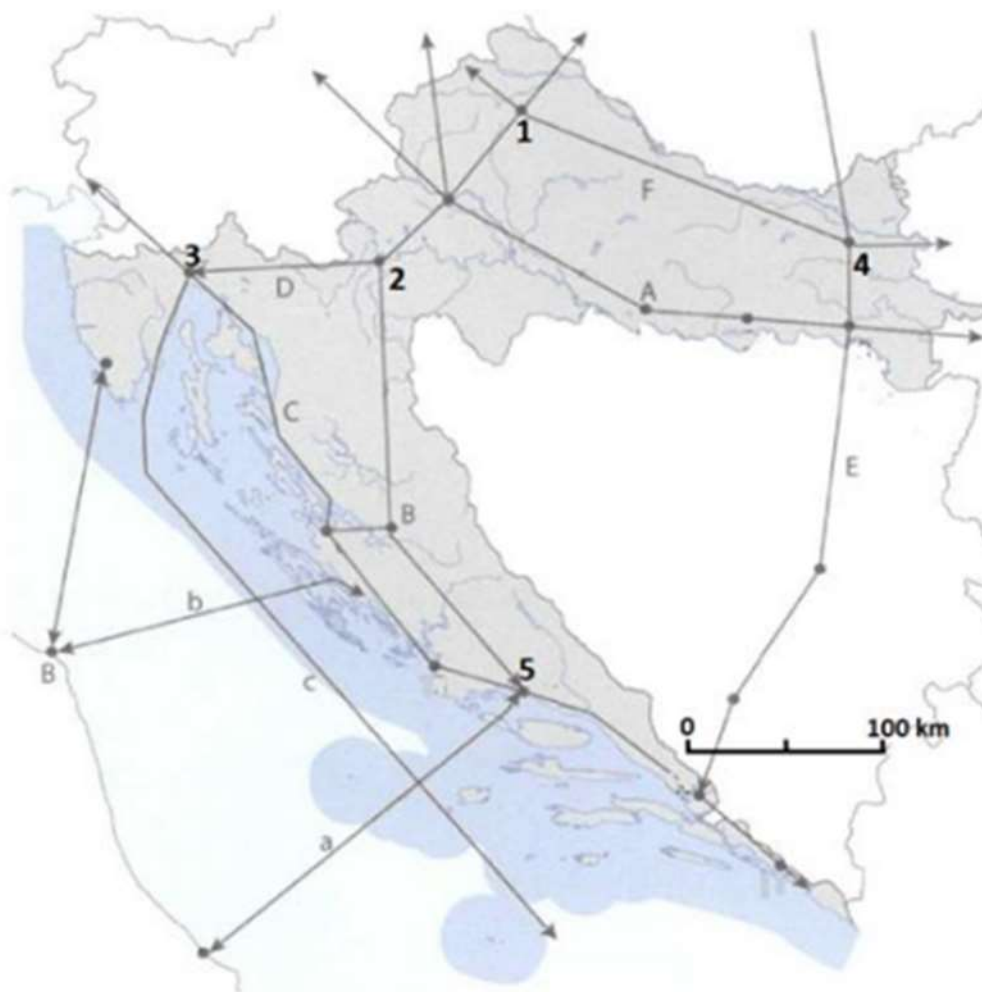
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

2 17. Koje se dvije od navedenih tvrdnja odnose na priloženi dijagram?

- A) U razdoblju od prvoga do zadnjega popisa stanovništva Hrvatska je u tri međupopisna razdoblja zabilježila pad broja stanovnika.
- B) U zadnjemu međupopisnom razdoblju broj stanovnika u Hrvatskoj smanjio se za oko pola milijuna.
- C) Najveći pad broja stanovnika Hrvatska je zabilježila za vrijeme Prvoga svjetskog rata.
- D) U razdoblju od prvoga do zadnjega popisa broj stanovnika u Hrvatskoj nikad nije bio veći od pet milijuna.
- E) Broj stanovnika Hrvatske zabilježen zadnjim popisom sličan je broju stanovnika Hrvatske krajem 19. stoljeća.

SLJEDEĆE ZADATKE RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

18. Prometni pravac koji povezuje Zapadnu i Srednju Europu s Jugoistočnom Europom nazivamo

	1
--	----------

 _____ prometni pravac i na karti je označen slovom _____.

19. Ime je najveće pomorske putničke luke _____ i na karti je označena brojem _____,

	2
--	----------

 a prema funkcionalnoj podjeli Hrvatske pripada makroregiji čije je ime _____.

20. Poprečni prometni pravac koji povezuje najveću luku na Dravi i jug Hrvatske označen je slovom

	1
--	----------

 _____ i prolazi područjem _____ (upiši ime države).

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

21. Ime je rijeke u Panonskoj Hrvatskoj s najvećim hidroenergetskim potencijalom

	2
--	----------

_____, a ime rijeke u Primorskoj Hrvatskoj s najvećim hidroenergetskim potencijalom _____.

22. Kosim crtama ispuni područje otoka na kojemu započinje trasa JANAF-a. Ime je toga otoka

	1
--	----------

_____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

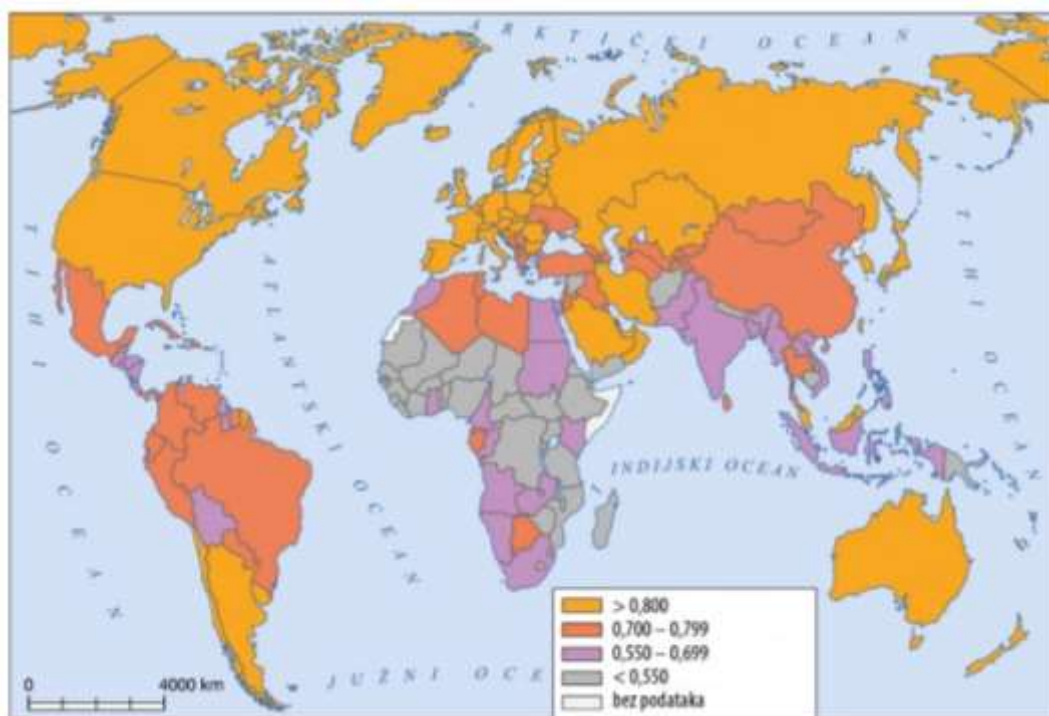
	1
--	----------

23. U slovenskome mjestu čije je ime

_____ nalazi se elektrana s priložene fotografije koja je djelomično u vlasništvu Republike Hrvatske, a po tipu elektrane to je _____ elektrana.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

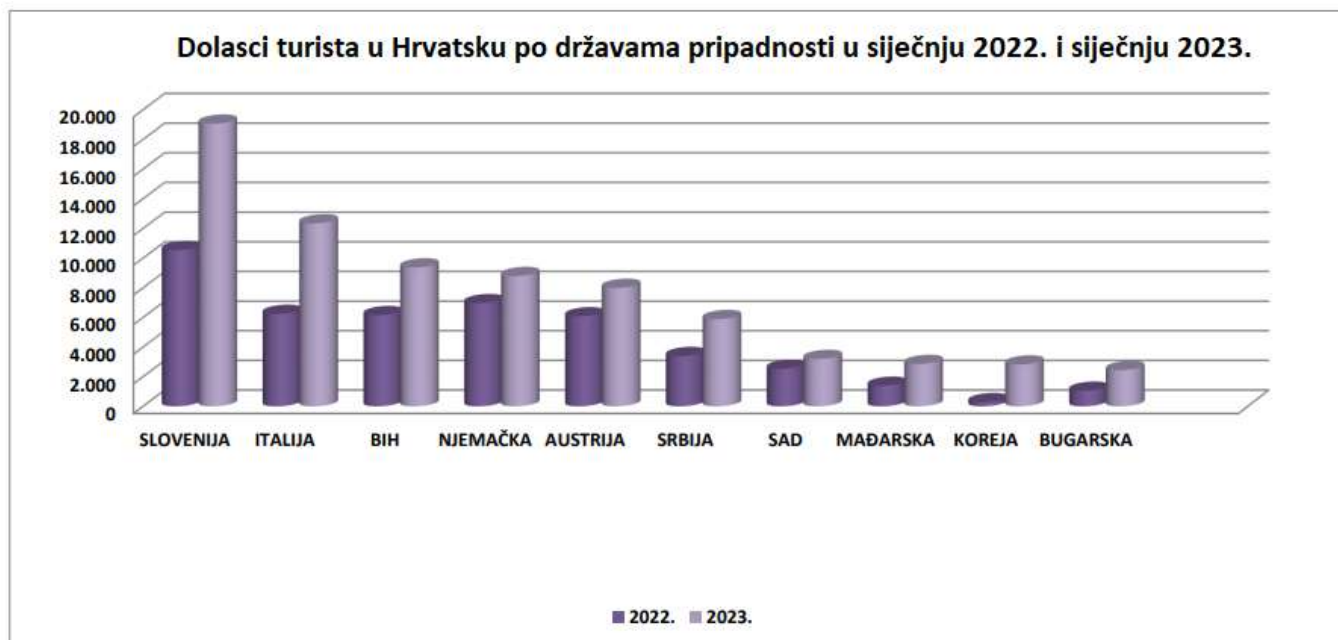

24. Koji je sadržaj prikazan na priloženoj karti?

1

- A) države svijeta prema dobnoj strukturi
- B) države svijeta prema jezičnoj strukturi
- C) države svijeta prema indeksu društvenoga razvoja
- D) države svijeta prema prirodnomu kretanju

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA I KARTE.

25. Upiši broj 1 u prostor države Južne Europe iz koje je zabilježen najveći broj dolazaka turista u

1 Hrvatsku u siječnju 2023. godine. Ime je te države _____.

26. Upiši broj 2 u prostor države Srednje Europe iz koje je zabilježen najveći broj dolazaka turista u

1 Hrvatsku u siječnju 2022. i 2023. godine. Ime je države _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Broj stanovnika i prirodno kretanje u administrativnim gradovima Krapinsko-zagorske županije

Administrativni grad	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Rodnost 2021.	Smrtnost 2021.	rodnost ‰	smrtnost ‰
Donja Stubica	5 930	5 680	5 326	41	77	7,7	14,4
Klanjec	3 234	2 915	2 548	36	44	14,1	17,3
Krapina	12 950	12 480	11 530	104	178	9,0	15,4
Oroslavje	6 253	6 138	5 834	49	85	8,4	14,6
Pregrada	7 165	6 594	5 927	47	106	7,9	17,9
Zabok	9 365	8 994	8 656	68	133	8,9	15,4
Zlatar	6 506	6 096	5 574	55	95	9,9	17,0

27. Ime je grada u kojemu je 2021. godine zabilježena najveća stopa smrtnosti

2 _____, a ime grada u kojemu je zabilježen najmanji broj rođenih
_____.

28. Ime je grada u kojemu je zabilježena najveća stopa prirodnoga pada _____

2 i iznosi _____, a ime je grada s najmanjom stopom prirodnog pada
_____ i iznosi _____.

29. Ime je grada koji je u promatranome razdoblju zabilježio najveći ukupan pad broja stanovnika

1 _____.

30. Da možeš, koje bi ti mjere populacijske politike provodila/provodio u Krapinsko-zagorskoj županiji, a

2 kojima bi utjecala/utjecao na demografska kretanja u županiji? Navedi i objasni dvije mjere.
